

PROJEKT

Załącznik Nr do Uchwały Nr

Rady Miejskiej w Ciechanowcu

z dnia 28 marca 2019 r.

Strategia Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowcu na lata 2018-2023

Ostatnia aktualizacja: 14 marca 2019 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Informacje ogólne.....	3
2. Biblioteka i jej środowisko.....	4
3. Opis Biblioteki i jej zasobów.....	4
4. Analiza SWOT Biblioteki.....	8
5. Kierunek rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowcu.....	9
5.1 Misja.....	9
5.2 Wizja.....	9
6. Obszary rozwoju Biblioteki i działania wspierające.....	9
6.1 Cele strategiczne.....	9
6.2 Działania i spodziewane rezultaty.....	9
- Cel strategiczny: Doskonalenie obsługi użytkowników Biblioteki w aspekcie ich potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku.....	9
- Cel strategiczny: Rozwijanie usług kulturalnych, edukacyjnych i informacyjnych w aspekcie potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku użytkowników Biblioteki.....	11
- Cel strategiczny: Zapewnienie odpowiednich zasobów bibliotecznych na nośnikach tradycyjnych i cyfrowych.....	13
- Cel strategiczny: Promowanie możliwości i usług bibliotecznych.....	14
- Cel strategiczny: Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i wdrażanie nowoczesnych technologii w działalności biblioteki.....	15
7. Wdrażanie, monitoring, ewaluacja.....	16

Wstęp

Podstawowym celem Strategii Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej na lata 2018-2023 jest określenie kierunku rozwoju instytucji wybór zadań i działań jakie należy podjąć aby Biblioteka stała się nowoczesnym centrum kultury, odpowiadającym na potrzeby środowiska, przyczyniającym się jednocześnie do rozwoju czytelnictwa, otwartym na zmieniające się potrzeby czytelników i użytkowników w każdym przedziale wiekowym. Niniejszy dokument przedstawia zadania i działania jakie należy podjąć, aby Biblioteka stała się atrakcyjną instytucją kultury, odpowiadającą na zmieniające się potrzeby użytkowników.

1. Informacje ogólne

Nazwa instytucji: Miejska Biblioteka Publiczna

Adres: ul. Mostowa 8, 18-230 Ciechanowiec

REGON 450708420

NIP 722 13 60 663

Miejska Biblioteka Publiczna działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach (Dz.U.2018 poz. 574);
- Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983, z 2019 r. poz. 115);
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.1990 Nr 16, poz. 95) Statutu Biblioteki. W Statucie wymienione są m.in. podstawowe cele i zadania Biblioteki. Miejska Biblioteka Publiczna jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Ciechanowiec. Terenem jej działania jest obszar Gminy Ciechanowiec. Biblioteka posiada osobowość prawną i jest wpisana do rejestru instytucji kultury Gminy Ciechanowiec pod numerem 2. Biblioteka prowadzi dwie filie biblioteczne: w Winnie-Poświętnej i w Pobikrach.

2. Biblioteka i jej środowisko

Ciechanowiec leży w województwie podlaskim, w powiecie wysokomazowieckim. Jest to jedno z najstarszych miast Podlasia. Ciechanowiec leży 130 km od Warszawy, na trasie turystycznej do Białowieży. Pod względem atrakcyjności krajoznawczej Ciechanowiec zaliczono do I grupy miejscowości o znaczeniu regionalnym. Powierzchnia miasta wynosi 19,53 km². Liczba mieszkańców gminy Ciechanowiec 31 grudnia 2018 roku wyniosła 8781 osób, miasta 4733 osoby. W 2018 roku w gminie utrzymał się ujemny przyrost naturalny, który wyniósł -32 (współczynnik przyrostu -3,6‰). ¹ Rzeczywista liczba mieszkańców gminy na dzień 28.02.2019 r. wynosi 5763 osoby. ²

3. Opis biblioteki i jej zasobów

Biblioteka Publiczna jest w Ciechanowcu najstarszą instytucją kulturalną - rozpoczęła swą działalność 15 stycznia 1949 roku. Księgozbiór liczył wtedy 289 woluminów. Przez wiele lat Biblioteka borykała się z trudnymi warunkami, kilkakrotnie zmieniała lokale. W roku 1976 przeprowadziła się do pomieszczenia (ponad 130 m²) w budynku Urzędu Miasta i Gminy. W celu rozszerzenia zasięgu czytelniczego oraz zwiększenia i ułatwienia dostępności do zbiorów bibliotecznych jak najszerszej rzeszy lokalnej społeczności, utworzono w roku 1975, na bazie Bibliotek Gromadzkich, trzy Filie Biblioteczne: w Winnie-Chrołach, Pobikrach i Przybyszynie, oraz 24 Punkty Biblioteczne. Uległa również zmianie nazwa biblioteki na Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Ciechanowiec. Dalsza reorganizacja nastąpiła w roku 1984, powstał mianowicie Oddział dla dzieci. Realizując program upowszechniania czytelnictwa oraz promując książki, Biblioteka Publiczna w Ciechanowcu prowadziła różnorodne formy pracy z czytelnikiem, głównie dziecięcym. Działania biblioteki w tym zakresie koncentrowały się głównie na przeprowadzaniu konkursów, lekcji bibliotecznych, wieczorów baśni. Odbywały się również wycieczki uczniów klas młodszych do biblioteki, których celem było zapoznanie dzieci z księgozbiorem, katalogami oraz specyfiką pracy biblioteki publicznej. W roku 1991 Bibliotekę połączono z Miejskim Ośrodkiem Kultury, likwidacji uległy Filie i Punkty Biblioteczne. Od roku 2000 Miejska

¹ dane USC Ciechanowiec

² dane Referat Inwestycji Urzędu Miejskiego w Ciechanowcu

Biblioteka Publiczna istnieje jako samodzielna instytucja, w ramach, której działa Wypożyczalnia dla dorosłych i Oddział dla dzieci. Od 03.01.2000 roku biblioteka jest samorządową instytucją kultury działającą w obrębie krajowej sieci bibliotecznej i jest wpisana do Rejestru Kultury pod nr 2. Z chwilą wpisania do rejestru zyskała status Instytucji Kultury posiadającej osobowość prawną. Zmiana statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej, uchwałą z dnia 31 sierpnia 2009 r. nr 182/XXXI/09 Rady Miejskiej w Ciechanowcu umożliwiła utworzenie filii, skutkiem tego w 2010 roku swoją działalność rozpoczęła Filia w Winnie-Poświętnej, a w następnym roku w Pobikrach.

W październiku 2018 roku Miejska Biblioteka Publiczna przeniosła się do nowej siedziby, rozbudowanego i odpowiednio dostosowanego budynku dawnego kina w Ciechanowcu. W budynku biblioteki mieści się obecnie wielofunkcyjna sala widowiskowo-kinowa i foyer wraz z pomieszczeniami towarzyszącymi, biblioteka dla dzieci, biblioteka dla dorosłych i pomieszczenia administracyjne. Powierzchnia użytkowa biblioteki wynosi obecnie 749,81 m². Inwestycja była możliwa dzięki dotacji jaką biblioteka otrzymała na realizację zadania „Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku kina na bibliotekę publiczną w Ciechanowcu wraz z wyposażeniem filii w Winnej-Poświętnej” w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 2 „Infrastruktura bibliotek 2016-2020”. Kwota dofinansowania zadania wyniosła 2 mln złotych.

Obecnie Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowcu posiada w swoich strukturach:

- oddział dla dzieci,
 - wypożyczalnię dla dorosłych,
 - czytelnię,
 - wolny dostęp do Internetu,
- oraz filie:
- Filia Winna - Poświętna,
 - Filia Pobikry.

Biblioteka, zgodnie ze statutem, prowadzi działalność, której celem jest m.in. zachowanie dziedzictwa narodowego, poprzez organizację i zapewnienie dostępu do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej. Ponadto celem działania Biblioteki jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, edukacyjnych

i informacyjnych mieszkańców oraz upowszechnianie wiedzy i rozwój kultury wśród mieszkańców miasta i gminy. Niemal każdego roku wprowadzane są nowe formy pracy bibliotecznej. Skierowane są one przede wszystkim do dzieci, w których postrzegany jest duży potencjał potrzeb i możliwość ukształtowania nawyków czytelniczych.

Miejska Biblioteka Publiczna posiada bogaty księgozbiór z różnych dziedzin wiedzy, który w miarę posiadanych środków finansowych sukcesywnie uzupełniany jest o nowości wydawnicze. Księgozbiór Biblioteki na koniec 2018 r. to 26 580 tys. woluminów (w tym zbiory Filii –1 576 wol.), liczba zarejestrowanych czytelników wyniosła 876 osób (w tym w filii – 63). W roku 2018 udostępniono 351 wol. jednostek spośród zgromadzonych w bibliotece. Wypożyczenia do domu w 2018 roku wyniosły 11 494 wol. W roku 2018 zakupiono 563 wol. nowych książek. W 2018 r. bibliotekę odwiedziło 6 242 osoby.

Liczba zarejestrowanych czytelników

Czytelnicy	2018 r.
Wypożyczalnia dla dorosłych	501
Wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży	312
Filia Pobikry	24
Filia Winna-Poświętna	39
Razem:	876

Czytelnicy	2018 r.
Osoby uczące się	388
Osoby pracujące	255
Pozostali	233
Razem:	876

Zbiory biblioteczne wraz filiami

	Wypożyczalnia dla dorosłych MBP	Filia Pobikry	Filia Winna-Poświętna	Oddział dla dzieci MBP	MBP Ciechanowiec	RAZEM
Stan księgozbioru na dzień 31.12.2018r.	16902	617	959	8102	25004	26580
- literatura piękna dla dorosłych	9506	319	233		9506	10058
- literatura piękna dla dzieci		253	493	7456	7456	8202
- literatura niebeletrystyczna	7396	45	233	646	7674	8320

Wypożyczenia w 2018 r.

	Wypożyczalnia dla dorosłych	Oddział dla dzieci	Filia Pobikry	Filia Winna-Poświętna	Razem gmina z filiami
Literatura piękna dla dorosłych	5286	-	60	64	5410
Literatura piękna dla dzieci	-	1832	54	89	1975
inna	2261	61	10	62	2394
Razem	7547	1893	124	215	9779

W wyniku umożliwienia czytelnikom korzystania z Internetu wzrosło znaczenie biblioteki jako instytucji pomagającej mieszkańcom w wyszukiwaniu informacji. W tym roku skorzystało z niego łącznie 744 osób. Udzielono 804 informacji.

Odwiedziny biblioteki w 2018 r.

	Wypożyczalnia dla dorosłych	Oddział dla dzieci	Filia Pobikry	Filia Winna-Poświętna	Razem gmina z filiami
Wypożyczalnia	3701	1278	111	75	2558
Czytelnia	184	51	52	-	-
Użytkownicy Internetu	353	260	53	37	243
Ogółem	4238	1589	216	112	2801

Dużym zainteresowaniem w bibliotece cieszą się czasopisma. Biblioteka prenumeruje 20 tytułów.

Liczba udostępnionych czasopism bieżących MBP w Ciechanowcu

Na zewnątrz	1715
Na miejscu	322
Ogółem	2037

4. Analiza SWOT Biblioteki

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobra lokalizacja placówki i nowoczesny, przestronny budynek, - nowoczesne narzędzia technologiczne, - aktualne i atrakcyjne zbiory Biblioteki, - książki kupowane pod zamówienia czytelników, - wolny dostęp do zbiorów, - dostęp do stanowisk komputerowych z Internetem, - strona na Facebooku oraz katalog on-line, - brak barier architektonicznych, - dobra współpraca z Urzędem Gminy oraz innymi instytucjami i organizacjami, 	<ul style="list-style-type: none"> - mały budżet na rozszerzenie działalności, - brak monitoringu na zewnątrz budynku i wewnątrz budynku - brak wystarczających funduszy na spotkania autorskie ze znanymi i popularnymi autorami, - zbyt mała ilość pracowników, - niskie uposażenia pracowników, - brak parkingu, - podstawowa infrastruktura zewnętrzna, - brak strony internetowej biblioteki.

- kadra przygotowana merytorycznie, otwarta na nowe wyzwania.	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój technologii informatycznych i społeczeństwa informacyjnego, - wzrost liczby mieszkańców, - wzrost liczby użytkowników korzystających z usług Biblioteki, - osiągnięcie standardu Certyfikatu Biblioteka +, - zwiększenie ilości zakupionych książek – wymóg Certyfikatu Biblioteka +, - zwiększenie ilości zbiorów multimedialnych, - sponsorzy, darowizny od fundacji na działania Biblioteki. 	<ul style="list-style-type: none"> - coraz większy dostęp do informacji w Internecie – czasopisma i książki dostępne on-line, - niedocenywanie roli i zadań biblioteki, jej znaczenia dla środowiska lokalnego, - migracja mieszkańców (spadek liczby potencjalnych użytkowników biblioteki), - spadek czytelnictwa (tendencja ogólnokrajowa), - niż demograficzny.

5. Kierunek rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej

5.1 Misja

Misją Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowcu jest wspieranie rozwoju społeczności lokalnej oraz dążenie do profesjonalnego poziomu świadczonych usług w obszarze działalności kulturalnej i edukacyjnej.

5.2 Wizja

Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowcu - przyjazne użytkownikom centrum kultury, edukacji i informacji wspierające aktywność w zdobywaniu wiedzy i spędzaniu czasu wolnego.

6. Obszary rozwoju Biblioteki i działania wspierające

6.1 Cele strategiczne

I. Doskonalenie obsługi użytkowników Biblioteki w aspekcie ich potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku.

II. Rozwijanie usług kulturalnych, edukacyjnych i informacyjnych w aspekcie potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku użytkowników Biblioteki.

III. Zapewnienie odpowiednich zasobów bibliotecznych na nośnikach tradycyjnych i cyfrowych.

IV. Promowanie możliwości i usług bibliotecznych.

V. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i wdrażanie nowoczesnych technologii w działalności biblioteki.

6.2 Działania i spodziewane rezultaty

Cel strategiczny: Doskonalenie obsługi użytkowników Biblioteki w aspekcie ich potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku.

Cele operacyjne	Działania	Rezultaty
Nadanie właściwych priorytetów procesom usługowym (gromadzenie, udostępnianie, działalność kulturalna, edukacja, informacja) ukierunkowanym na wymagania użytkowników.	Prowadzenie badań czytelniczych określających zapotrzebowania czytelnicze aktualnych i potencjalnych użytkowników (ankiety i analizy).	Sprawna obsługa użytkowników. Poszerzenie dostępności zbiorów. Poprawa jakości i zakresu usług dla ogółu czytelników oraz grup wyspecjalizowanych: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów, osób niepełnosprawnych.
Stworzenie przyjaznego, spójnego otoczenia we wszystkich pomieszczeniach Biblioteki.	Przestrzeganie wymogów funkcjonalności i efektywności wewnątrz.	Przyjazne otoczenie dla użytkowników biblioteki.
Stworzenie możliwości wzajemnych konsultacji bibliotekarzy i użytkowników w celu doskonalenia pracy	Organizowanie imprez i spotkań zgodnie z życzeniem czytelników. Postawienie strony internetowej biblioteki.	Identyfikacja klientów z Biblioteką. Zgodność działań z potrzebami środowiska lokalnego.

biblioteki zgodnie z potrzebami użytkowników.		
Rozwój kadry biblioteki i podnoszenie jej kwalifikacji.	Zapewnienie właściwych środków budżetowych na cele szkoleniowe. Udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach, w celu udoskonalenia komunikacji na linii: użytkownik-bibliotekarz. Wymiana doświadczeń zdobytych podczas szkoleń.	Pogłębianie wiedzy ogólnej i specjalistycznej. Świadomość i umiejętności bibliotekarzy w zakresie komunikacji interpersonalnej i zarządzania konfliktami.

Cel strategiczny: Rozwijanie usług kulturalnych, edukacyjnych i informacyjnych w aspekcie potrzeb, zainteresowań, preferencji i wieku użytkowników Biblioteki.

Cele operacyjne	Działania	Rezultaty
Kształtowanie potrzeby kontaktu z książką wśród najmłodszych	Podejmowanie akcji społecznych i kampanii promocyjnych skierowanych do rodziców, zachęcających do czytania dzieciom. Organizacja cyklicznych spotkań zachęcających do czytania dzieciom. Organizacja teatrzyków dla dzieci.	Wzrost uczestnictwa w kulturze.
Kształtowanie potrzeby kontaktu z książką wśród	Podejmowanie akcji społecznych i kampanii	Wzrost uczestnictwa w kulturze.

<p>dzieci i młodzieży w wieku szkolnym</p>	<p>promocyjnych zachęcających do czytania i kreujących modę na czytanie. Organizowanie w bibliotece spotkań z twórcami. Ferie i wakacje z Biblioteką. Poszerzanie oferty edukacyjnej i kulturalnej adresowanej do młodzieży. Organizacja kameralnych projekcji filmów w oparciu o lektury szkolne.</p>	
<p>Kształtowanie potrzeby kontaktu z książką wśród dorosłych.</p>	<p>Podejmowanie akcji społecznych i kampanii promocyjnych skierowanych do osób dorosłych. Organizowanie spotkań autorskich. Utworzenie klubu literackiego.</p>	<p>Wzrost uczestnictwa w kulturze.</p>
<p>Kształtowanie potrzeby kontaktu z książką wśród seniorów.</p>	<p>Podejmowanie akcji społecznych i kampanii promocyjnych skierowanych do seniorów. Organizowanie spotkań autorskich. Współpraca z klubem seniora i Uniwersytetem Trzeciego Wieku. Organizacja zajęć</p>	<p>Wzrost uczestnictwa w kulturze, zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych.</p>

	<p>edukacyjnych z informatyki i obsługi nowinek technologicznych.</p>	
<p>Stworzenie otwartych form obcowania z kulturą.</p>	<p>Organizowanie spotkań autorskich, wieczorów poezji, koncertów poezji śpiewanej oraz promocji książek. Organizowanie przedsięwzięć o charakterze artystycznym. Organizowanie imprez kulturalnych dla społeczności lokalnej o zasięgu lokalnym.</p>	<p>Wzrost uczestnictwa w kulturze.</p>
<p>Animowanie aktywności twórczej lokalnej społeczności.</p>	<p>Organizowanie konkursów literackich i plastycznych oraz spotkań z lokalnymi twórcami.</p>	<p>Wzrost uczestnictwa w kulturze</p>
<p>Realizacja programów edukacyjnych Biblioteki.</p>	<p>Opracowanie i realizacja zadań wspólnie z placówkami szkolnymi. Organizowanie zajęć dla różnych grup wiekowych. Zajęcia przysposobienia czytelniczego i informacyjnego oraz tematyczne lekcje biblioteczne. Informowanie o dostępie</p>	<p>Wspomaganie szkół i innych instytucji edukacyjnych.</p>

	do usług publicznych on-line.	
--	-------------------------------	--

Cel strategiczny: Zapewnienie odpowiednich zasobów bibliotecznych na nośnikach tradycyjnych i cyfrowych.

Cele operacyjne	Działania	Rezultaty
Pozyskiwanie materiałów na różnych nośnikach.	Zabezpieczenie środków finansowych niezbędnych do zakupu materiałów bibliotecznych, zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami odbiorców. Poszukiwanie dostawców książek i czasopism oferujących najkorzystniejsze warunki finansowe.	Gromadzenie zbiorów zgodnie z potrzebami środowiska.
Monitorowanie poziomu wykorzystania zbiorów i trafności zakupów.	Analiza statystyk wykorzystania zbiorów, ankiety wśród czytelników.	Efektywne wykorzystanie środków na zakup zbiorów. Zadowolenie użytkowników z oferty.

Cel strategiczny: Promowanie możliwości i usług bibliotecznych.

Cele operacyjne	Działania	Rezultaty
Działania medialne i wydawnicze.	Promocja Biblioteki w Internecie – blog, social media, strona internetowa. Opracowanie i kolportaż materiałów promocyjnych Biblioteki.	Zapewnienie informacji o zbiorach i usługach biblioteki. Stały kontakt z użytkownikami.

<p>Tworzenie dobrych relacji z użytkownikami i otoczeniem biblioteki</p>	<p>Dogodne godziny otwarcia Biblioteki. Prowadzenie profilu Biblioteki w portalach społecznościowych. Organizowanie różnych spotkań promocyjnych o zasięgu lokalnym. Przygotowywanie ciekawych pokazów, spotkań, konkursów.</p>	<p>Pozyskanie nowych użytkowników. Pozytywny wizerunek biblioteki w środowisku.</p>
--	---	---

Cel strategiczny: Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i wdrażanie nowoczesnych technologii w działalności biblioteki.

Cele operacyjne	Działania	Rezultaty
<p>Modernizacja przestrzeni bibliotecznej wewnątrz i na zewnątrz obiektu.</p>	<p>Dbłość o estetykę i funkcjonalność wnętrza biblioteki oraz terenu na zewnątrz. Poprawa i uatrakcyjnienie infrastruktury zewnętrznej biblioteki (zakup stojaka rowerowego, koszy na śmieci; stworzenie letniej czytelnicy wyposażonej w: leżaki, ławki, stoły zewnętrzne, żagle przeciwsłoneczne,</p>	<p>Podniesienie estetyki i funkcjonalności obiektu. Poprawa jakości usług bibliotecznych. Pozytywny wizerunek biblioteki w środowisku.</p>

	kwietniki, sprzętu do gier i zabaw dla dzieci), doposażenie sali widowiskowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w kurtynę, kotary, kulisy boczne, rampę oświetleniową, dodatkowe głośniki (odsłuchy) oraz kolumny basowe, doposażenie budynku w monitoring zewnętrzny i wewnętrzny.	
--	--	--

7. Wdrażanie, monitoring, ewaluacja

Realizacja Strategii Rozwoju Miejskiej Biblioteki Publicznej polegać będzie na wdrażaniu w życie zaplanowanych działań. Wykonanie poszczególnych działań poprzedzone będzie staraniami o pozyskanie na ten cel odpowiednich środków finansowych z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dotacji przyznawanych przez Narodowe Centrum Kultury, dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach: Osi Priorytetowej VIII Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej Działania 8.3 Ochrona dziedzictwa kulturowego, dotacji przyznawanych w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa oraz dotacji przyznawanych przez fundacje.

Strategia będzie podlegała systematycznemu monitorowaniu. Głównym miernikiem zaplanowanych celów będzie stopień ich realizacji. Osobą nadzorującą całość i odpowiedzialną za realizację strategii jest Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ciechanowcu. Ewaluacja - ocena wyników uzyskanych podczas monitoringu realizacji strategii służyć będzie wprowadzeniu ewentualnych korekt zaplanowanych w niej celów lub działań (ewaluacja bieżąca), jak też analizie wpływu strategii na otoczenie.